

Database literatuur WP2 voor beleidsrapportage

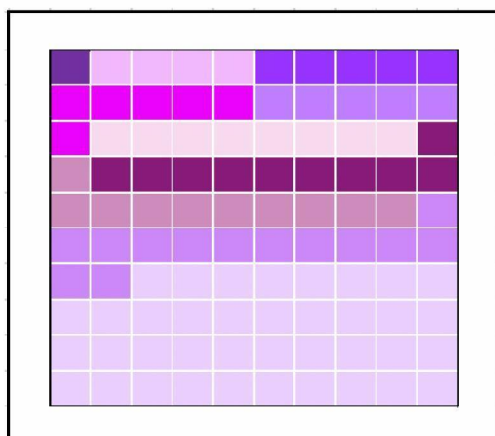
Sinds maart wordt in WP2 de wetenschappelijke literatuur rond COVID-19 en gedrag bijgehouden in een database. Wekelijks worden er ongeveer 500 nieuwe gepubliceerde studies beoordeeld en gecategoriseerd wanneer deze relevant worden bevonden. Daarnaast wordt de pre-print literatuur gescand. In de database staat zowel COVID-19 specifieke literatuur (pre-print en gepubliceerd) en (in mindere mate) relevante literatuur over eerdere pandemieën en ziektes. Er zijn zowel onderwerp-specifieke als bredere studies en reviews waarin meerdere gedragsonderwerpen worden onderzocht of behandeld. Inmiddels zijn gebruikmakend van deze literatuur verschillende memo's geschreven op verzoek van opdrachtgevers zoals VWS, gepubliceerd op <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/literatuur>.

Daarnaast wordt geanticipeerd op toekomstige vragen, zoals mentale gezondheid, vaccins en versoepeling.

Onderwerpen in literatuurdatabase corona & gedrag

In de database staat een grote variatie aan onderwerpen. Hieronder volgt een greep van de belangrijkste thema's in de database. Zie Figuur X hieronder voor een beeld van de hoeveelheid verzamelde literatuur rond verschillende relevante gedragingen.

Figuur X Literatuur Corona & Gedrag

Legenda bij Figuur X Literatuur Corona & Gedrag

Categorie	Aantal	%
Handen wassen	13	1%
Vaccinatie	57	4%
Naleving	72	5%
Testen (incl. zelftesten)	78	5%
Applicaties & technologie	91	6%
Thuisquarantaine/isolatie	116	8%
(Risiko)Communicatie & Media	148	10%
Afstand houden (incl. social dista	155	10%
Mondkapjes	194	13%
Mentale gezondheid	591	39%
Totaal	1.515	100%

Naast deze specifieke onderwerpen staan in deze database ook studies die ingaan op het belang van gedrag en gedragswetenschappen in de aanpak van coronavirus (48 studies), versoepeling (32 studies), doelgroep-specifieke bevindingen zoals jongeren (50 studies), ouderen (44 studies), ouders/kinderen (21 studies), determinanten van gedrag (162 studies) zoals risicoperceptie (18 studies), vertrouwen (30 studies), kennis en attitude (33 studies) en emoties zoals angst (78 studies).

Op dit moment bestaat 39% van de artikelen in de database uit onderzoek gerelateerd aan mentale gezondheid; vooral depressie, eenzaamheid en stress zijn veel voorkomende onderwerpen. Gerelateerd aan mentale gezondheid wordt er veel gepubliceerd over emoties, met name angst. Daarnaast is er veel onderzoek onder zorgpersoneel, met name over hun (mentale) welzijn. Ook lijkt er meer onderzoek te komen over (risico)communicatie en de invloed van (social) media. Er is in literatuur naast veel aandacht voor mentale gezondheid, ook toenemend aandacht voor contactopsporing, testen en quarantaine en vaccins.

Optioneel ipv figuur:**Thema's en (subthema's) in literatuur database**

- Breder op belang gedrag (48; waarvan 13 reviews)
- Maatregelen:
 - Handen wassen (13)
 - Afstand houden (fysiek afstand, social distancing, 155)
 - Mondkapjes (determinanten (17), correct gebruik (8), gevolgen (13), beleid (19))
 - Thuisquarantaine en isolatie (116)
- Naleving (72)
- Testen (determinanten en gevolgen op gedrag, 34)
- Zelftesten (determinanten en gevolgen op gedrag, 44)
- Vaccins (determinanten, uptake, anti-vaccin, interventies, 57)
- (Risiko)communicatie (69)
 - Impact van (sociale) media (84)
- Versoepelen (waaronder werk, en in bredere zin, 32)
- Applicaties en technologie (privacy, reviews, theorie, covid contactopsporing, 90)
- Mentale gezondheid (585), waaronder:
 - Zorgpersoneel (98)
 - Rouw/end-of-life (25)
 - (huiselijk) geweld (55)
 - Grote hoeveelheid reviews (31)
- Determinanten van gedrag (162)
 - waaronder risicoperceptie (18), vertrouwen (30), kennis, houding (33), emoties/angst (78)
- Doelgroep specifieke studies (jongeren (50), ouderen (44), ouders/kinderen (21))